

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723203863
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5723203863.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Topoľančíka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v konaní o návrhu navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXXX/X, D., v konaní zastúpenej splnomocneným zástupcom E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, proti odporkyni: C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, D., právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokátom, so sídlom Holubyho 51, Martin, IČO: 42 058 945, na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 27C/32/2023-34 zo dňa 22. januára 2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Odporkyni sa voči navrhovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“, prípadne „okresný súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľka domáhala, aby súd uložil odporkyni povinnosť do 31.01.2024 odovzdať navrhovateľke kľúč od rodinného domu súp. č. XXXX, od jeho pivnice a od vstupnej brány do nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX vedenom pre kat. úz. D. – G., povinnosti do 31.01.2024 vypratať predmetné nehnuteľnosti, ako aj zákazu od 01.01.2024 do 30.11.2027 vstupovať, zdržiavať sa a užívať predmetné nehnuteľnosti, zamietol (výrok I. napadnutého uznesenia) a rozhodol, že odporkyňa má voči navrhovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II. napadnutého uznesenia).

1.1 V odôvodnení poukázal na to, že v prejednávanom prípade sa navrhovateľka domáhala neodkladnej úpravy „len“ užívacích vzťahov, pričom dospel k záveru, že netvrdila a ani neosvedčila také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo nebezpečenstvo ujmy bezprostredne hroziacej jej záujmom. Konštatoval, že navrhovateľka netvrdila, že dotknuté nehnuteľnosti, eventuálne rodinný dom, potrebuje pre seba alebo svoju blízku osobu, resp. pre uspokojenie bytových potrieb takých osôb, keď ona má svoje obydlie na adrese jej bydliska/trvalého pobytu a v predmetnom rodinnom dome minimálne v posledných rokoch nebývala. Na druhej strane zdôraznil, že v uvedenom rodinnom dome býva odporkyňa s maloletou dcérou a majú v ňom obydlie. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou odporkyne, ktorá kládla dôraz práve na okolnosti jej vylúčenia z užívania spoločnej veci v dôsledku rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, t. j. navrhovateľky. Uviedol, že rozhodnutie navrhovateľky o spôsobe užívania dotknutých nehnuteľností, resp. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, by viedli k praktickému vylúčeniu odporkyne ako menšinovej podielovej spoluvlastníčky z užívania aj jej nehnuteľností, nakoľko navrhovateľka svojím rozhodnutím ako väčšinového podielového spoluvlastníka odporkyňu v podstate vylučuje z užívania veci, ktorá je však ich spoločnou, pričom spoluvlastnícky podiel odporkyne (1/3) nie je zanedbateľný vo vzťahu k celku alebo k podielu navrhovateľky (4/6). Uzavrel, že z dôvodu existencie narušených vzťahov medzi podielovými spoluvlastníčkami, t. j. navrhovateľkou

a odporkyňou, sa ako jediné reálne riešenie vzniknutých sporov javí zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sporových strán k dotknutým nehnuteľnostiam, s ktorým vyjadrila na výsluchu súhlas aj odporkyňa. Súd mal existenciu obydľia odporkyne v dotknutom rodinnom dome osvedčenú z jej tvrdenia v spojení s výstupom jej lustrácie v Registri obyvateľov SR, podľa ktorého trvalý pobyt odporkyne od 16.10.2019 je na adrese D., H. G., A. súp. č. XXXX, orient. H. X.

1.2 Ako relevantnú vyhodnotil súd prvej inštancie argumentáciu odporkyne o absencii naliehavosti úpravy pomerov strán v súvislosti s určitou rozpornosťou konania navrhovateľky, ktorá podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v dôsledku nerešpektovania jej rozhodnutia o spôsobe užívania dotknutých nehnuteľností, pričom ono samotné zároveň výslovne počíta so situáciou, že niektorá zo spoluvlastníčok ho nebude rešpektovať a uvádza aj dôsledky, a to vznik povinnosti poskytnúť druhej podielovej spoluvlastníčke peňažnú náhradu v zmysle § 137 Občianskeho zákonníka za neoprávnené užívanie spoločných nehnuteľností vo výške obvyklého nájomného. Má za to, že táto skutočnosť neguje naliehavosť potreby vypratania nehnuteľnosti odporkyňou, tak ako to navrhuje navrhovateľka. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v dôsledku nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle návrhu navrhovateľky by odporkyňa fakticky prišla o strechu nad hlavou, pričom v prípade dotknutého rodinného domu ide o stavbu určenú na trvalé bývanie a odporkyňa v nej má svoje obydľie spolu s maloletou dcérou. Dospel k záveru, že dosiahnutie naplnenia rozhodnutia majoritnej podielovej spoluvlastníčky o spôsobe užívania nehnuteľností, v dôsledku ktorého dôjde k dlhodobému, prakticky úplnému vylúčeniu minoritnej, tretinovej podielovej spoluvlastníčky nielen z užívania spoločnej veci, ale zároveň vylúčeniu z jej obydľia spolu s maloletým dieťaťom, objektívne nemôže založiť dôvodnosť nariadenia takéhoto neodkladného opatrenia, keď bez ďalších relevantných skutočností na tom nič nemení ani okolnosť, že odporkyňa dlhodobo nerešpektuje rozhodnutia navrhovateľky ako väčšinovej spoluvlastníčky o spôsobe užívania spoločnej veci.

1.3 Pripustil, že argumentácia navrhovateľky (že nenariadením neodkladného opatrenia by nežiaduci protiprávny stav nerešpektovania rozhodnutí majoritného podielového spoluvlastníka o užívaní spoločnej veci pretrvával a dochádzalo by k ďalšiemu porušovaniu vlastníckeho práva navrhovateľky a k zväčšovaniu jej majetkovej škody) má racionálny základ, avšak túto argumentáciu nepovažoval v konkrétnostiach prejednávanej veci za rozhodujúcu. Zdôraznil, že navrhovateľka neodkladnosť úpravy pomerov odvodzuje od jej posledného rozhodnutia o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností zo dňa 21.10.2023, pričom podľa neho je navrhovateľka oprávnená užívať spoločné nehnuteľnosti od 01.12.2023 do 30.11.2027, od čoho aj odvodzuje nárok uplatňovaný návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, čo však znamená, že navrhovateľka danosť neodkladnej potreby úpravy pomerov medzi stranami robí závislou v podstate od jej rozhodnutia o tom, ktorý zo spoluvlastníkov bude v tom-ktorom období, resp. v čase relevantnom pre nariadenie neodkladného opatrenia, oprávnený užívať spoločnú vec. V nadväznosti na uvedený časový aspekt zdôraznil, že navrhovateľka približne 4 roky nepodnikla žiadne právne relevantné kroky, aby dosiahla naplnenie svojich rozhodnutí ako majoritného podielového spoluvlastníka o spôsobe užívania spoločnej veci, prípadne inak uplatnila postavenie podielovej spoluvlastníčky.

1.4 Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že spoločné, resp. súčasné užívanie nehnuteľností oboma stranami, resp. ich vyčlenených častí tou-ktorou stranou, objektívne zrejme nie je možné, keď sa jedná o trojizbový rodinný dom, a to aj napriek tomu, že odporkyňa uviedla, že navrhovateľke nebráni v ich užívaní. Dospel k záveru, že vzhľadom na povahu spoločnej veci, t. j. rodinný dom, je tento určený na trvalé bývanie a pri už rozvrátených vzájomných vzťahoch strán nie je možné očakávať, že by strany dospeli k dohode o striedavom užívaní nehnuteľností, t. j. že by v rodinnom dome mali strany striedavo svoju domácnosť/obydľie, eventuálne niektorá z nich. V súvislosti s vyslovenými závermi zdôraznil, že ako jediné efektívne riešenie vzniknutej situácie strán sporu je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam, pričom na uvedené prihliadal aj pri zamietnutí návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, keď poukázal na to, že takýto návrh môže podať v budúcnosti hociktorá zo strán.

1.5 O trovách konania o nariadení neodkladného opatrenia rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tak, že navrhovateľke, ktorá nebola v spore úspešná ani len sčasti, uložil povinnosť nahradiť odporkyňi jej trovy v plnom rozsahu.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v celom rozsahu odvolanie navrhovateľka z dôvodov prezumovaných § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nezákonné, vecne nesprávne, arbitrárne a tendenčné, ktoré ohýba právo v prospech odporkyne a je pokračovaním neštandardnej rozhodovacej činnosti Okresného súdu Martin, dlhodobu poškodzujúceho jej práva a oprávnené záujmy.

2.1 Navrhovateľka má za to, že prvostupňový súd porušil ust. § 220 ods. 2 CSP, pretože v odôvodnení uznesenia sa vôbec argumentačne nevysporiadal s navrhovaným I. výrokom podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti odporkyni do 31.01.2024 odovzdať jej kľúč od rodinného domu, pričom sudca neuviedol žiadne dôvody zamietnutia tohto navrhovaného výroku. Podľa názoru navrhovateľky pritom ide o otázku zásadného významu, pretože bez odovzdania predmetných kľúčov naďalej nemôže užívať spoločné nehnuteľnosti v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka.

2.2 Odvolací dôvod prezumovaný § 365 ods. 1 písm. d) CSP navrhovateľka vzhladala v tom, že sudca nariadil jej výsluch na deň 22.01.2024 o 09:00 hod., pričom predvolanie na výsluch jej bolo doručené až 22.01.2024 o 15.40 hod. a v dôsledku tohto chaotického procesného postupu sudcu sa ona nezúčastnila na výsluchu, čím bola znevýhodnená v procese posudzovania a rozhodovania vo veci samej, pričom má za to, že sa jedná o vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci z dôvodu neúplného zistenia skutkového stavu veci.

2.3 Navrhovateľka v odvolaní súčasne namietala existenciu odvolacieho dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Tvrdenia odporkyne produkované na výsluchu zo dňa 22.01.2024 výslovne poprela, tieto považuje za nepravdivé, nepreukázané a pri rozhodovaní vo veci nepoužiteľné, keď podľa nej sa jedná iba o vymyslené fantazmagórie advokátskeho vybavovača odporkyne bez reálneho základu. Uviedla, že odporkyňa má právo spochybnovať čokoľvek a jej absurdné tvrdenia nemajú žiadnu relevanciu, nakoľko žiadna ústna dohoda medzi sporovými stranami neexistuje s ohľadom na ich absolútne rozvrátené vzájomné vzťahy. To platí aj na „právne názory“ odporkyne ohľadom podielového spoluvlastníctva navrhovateľky, čoho dôkazom sú aj rozhodnutia navrhovateľky o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností a súdne konania sp. zn. 5C/32/2021, 10C/39/2023 a 27C/32/2023, vedené na Okresnom súde Martin. Navrhovateľka zdôraznila, že jej zástupca súdne spory nevyvoláva, ale len sa zákonnými prostriedkami a civilizovaným spôsobom domáha súdnej ochrany proti hrubo protiprávnemu konaniu odporkyne. Tvrdenie odporkyne o akomsi predaji spoločných nehnuteľností len potvrdzuje jej snahu speňažiť nehnuteľnosti, o ktoré nikdy nemala skutočný záujem, a mali byť len prostriedkom jej majetkového obohatenia. V tomto smere navrhovateľka považuje nariadený výsluch odporkyne za nadbytočný a neúčelný procesný úkon sudcu so zreteľom na spoľahlivo preukázaný skutkový stav posudzovanej veci, pričom sudca mal smerovať výsluch prioritne na komplexné objasnenie dôvodov dlhodobého protiprávného konania odporkyne od roku 2019. Navrhovateľka má za to, že ona spoľahlivo osvedčila a preukázala dlhodobé porušovanie jej spoluvlastníckych práv odporkyňou od roku 2019 v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka a nebezpečenstvo hroziaceho rozširovania jej ujmy v zmysle § 137 a § 458 Občianskeho zákonníka. Má za to, že sudca nepochopil, že ona neobýva spoločné nehnuteľnosti len v dôsledku protiprávného konania odporkyne, ktorá jej úmyselne bráni v užívaní nehnuteľností v zmysle § 218 Trestného zákona a neoprávnene ju vylúčila z užívania spoločných nehnuteľností. Zdôraznila, že naopak, odporkyňa dlhodobu od roku 2019 užíva predmetné nehnuteľnosti len na základe svojho protiprávného konania, čo bude súdmi zohľadnené pri eventuálnom zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Má za to, že sudca nepochopil, že práve odporkyňa ju svojím protiprávnym správaním vylúčila ako väčšinovú 4/6-inovú spoluvlastníčku z užívania aj jej nehnuteľností, keď má za to, že právne závery súdu prvej inštancie uvedené v bode 9. a v bode 12. napadnutého uznesenia si navzájom odporujú.

2.4 Navrhovateľka má za to, že argumentácia sudcu o údajnej absencii naliehavosti úpravy pomerov je zjavne nesprávna, pretože preukázané protiprávne pomery v spoluvlastníckych vzťahoch, spočívajúce v hrubom porušovaní jej vlastníckych práv v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka, v bezdôvodnom obohacovaní sa odporkyne na úkor navrhovateľky v zmysle §§ 137 a 458 Občianskeho zákonníka neoprávneným bezplatným užívaním jej spoluvlastníckeho podielu, ako aj v nerešpektovaní jej rozhodnutí o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností, sú rozhodujúcimi skutočnosťami pre nariadenie neodkladného opatrenia. Upriamila pozornosť na to, že rozhodnutie o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností zo dňa 21.10.2023 ako

právny úkon v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka obsahuje hlavné a vedľajšie zložky, pričom konštatácia o dôsledkoch nerešpektovania rozhodnutia v zmysle § 137 Občianskeho zákonníka je len vedľajšou zložkou tohto právneho úkonu, ktorá má len doplňujúcu, preventívno-vysvetľovaciu funkciu a z hľadiska posúdenia naliehavosti vydania neodkladného opatrenia nie je rozhodujúca. Zastáva názor, že naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčená a preukázaná kumuláciou uvedených dôvodov a sudca sa zamietnutím podaného návrhu pokúsil ju vylúčiť z užívania nehnuteľností na ďalších x rokov so zreteľom na obvyklú dĺžku súdnych konaní

v podmienkach Slovenskej republiky, čo je absolútne neakceptovateľné a vrcholne nespravodlivé. Má za to, že sudca zamietnutím jej návrhu legalizoval hrubo protiprávne konanie odporkyne, ktorá má rovnaké, ba dokonca väčšie spoluvlastnícke právo ako odporkyňa s prihliadnutím na veľkosť jednotlivých spoluvlastníckych podielov. Má za to, že je nemysliteľné, aby v situácii dlhodobého protiprávneho konania odporkyne nebolo nariadené neodkladné opatrenie, pretože súdna ochrana vlastníckeho práva patrí obidvom spoluvlastníčkam, a teda aj jej, ktorá je dokonca majoritnou spoluvlastníčkou.

2.5 Má za to, že sudca nesprávne vyhodnotil komparáciu dôsledkov (ne)vydania neodkladného opatrenia, pretože jeho nariadením by odporkyňa v žiadnom prípade neprišla o strechu nad hlavou, keďže nariadené neodkladné opatrenie odporkyne neodníma jej vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktorých užívanie odporkyňou bude len dočasne prerušené vo vymedzenom období a rozhodnutím navrhovateľky o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností zo dňa 21.10.2023, a taktiež nariadením neodkladného opatrenia odporkyni nezaničí jej spoluvlastnícke právo k daným nehnuteľnostiam, ale je len prerušené na prechodnú dobu. Má za to, že odporkyni nič nebráni v tom, aby si vo vymedzených časových obdobiach zabezpečila bývanie v podnájme, v ubytovni, u najbližšej rodiny, napr.

u svojej matky B. I., ktorá býva sama v 3-izbovom byte a vo veku 70 rokov by určite pri svojich zdravotných problémoch privítala pomoc odporkyne ako jej dcéry a 17-ročnej vnučky - dcéry odporkyne, taktiež u svojich synov, ktorí by ju určite prichýlili

vo svojich bytoch, prípadne u svojho exmanžela F. tak, ako to uviedla v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15C/59/2017. Zdôraznila, že odporkyňa má možnosť riešiť svoje bývanie aj prostredníctvom hypotéky, pričom je možné konštatovať, že ani zákonnému sudcovi, pani J., a ani právnenému zástupcovi odporkyne nič nebráni poskytnúť navrhovateľke bezplatné ubytovanie vo svojich nehnuteľnostiach. V súvislosti s bývaním odporkyne navrhovateľka zdôraznila, že odporkyňa bola vlastníčkou bytu v D., ktorý za veľmi podozrivých okolností nadobudla od C. G. tesne pred jej úmrtím a následne tento byt obratom predala za účelom získania peňažnej hotovosti. Upriamila pozornosť aj na to, že odporkyňa v rokoch 2006 až 2017 bývala so svojou dcérou výlučne len v podnájdoch a ubytovniach z dôvodu vyhýbania sa exekútorom a od momentu nadobudnutia svojho spoluvlastníckeho podielu dňa 15.08.2019 má vedomosť o svojom značne obmedzenom spoluvlastníckom práve k spoločným nehnuteľnostiam a uzrozumená o limitovanom rozsahu svojich spoluvlastníckych práv. Navrhovateľka má za to, že odporkyni od augusta 2019 nič nebránilo podať návrh na zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva, pričom upriamila pozornosť na to, že ona rozhodnutím o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností zo dňa 25.05.2020 rozhodla o užívaní spoločných nehnuteľností aj v kratších časových obdobiach, čo však odporkyňa taktiež odmietla a nesúhlasila s ním.

2.6 Navrhovateľka zdôraznila, že ona sa svojich vlastníckych práv opakovane neúspešne domáha od roku 2019 ústnou formou, písomnou formou, súdnou cestou, ako aj za súčinnosti polície, keď podľa právnej teórie a súdnej praxe potreba bezodkladnej úpravy pomerov neznamená, že v danom prípade musí ísť o jednorazový stav a potreba bezodkladnosti môže pretrvávať aj po určité dlhšie obdobie.

2.7 Má za to, že sudca nepochopil, že odporkyňa užíva jej 4/6-inový spoluvlastnícky podiel neoprávnené a bez poskytovania náhrady, a týmto protiprávnym konaním sa masívne obohacuje na jej úkor. Navrhovateľka zdôraznila, že odporkyňa od roku 2019 jej nezaplatila za užívanie spoluvlastníckeho podielu ani cent, keď ona nemá žiadne právo bezplatne užívať jej podiel na spoločných nehnuteľnostiach, pretože právny poriadok Slovenskej republiky nepozná inštitút bezplatného užívania cudzích nehnuteľností, resp. spoluvlastníckych podielov. Podľa nej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemal žiadne nedostatky a problematika generálnej plnej moci zo dňa 02.12.2020 bola sudcovi náležite vysvetlená v jej podaní zo dňa 09.01.2024. Má za to, že podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právnej teórie a ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít bol sudca povinný nariadiť neodkladné opatrenie v súlade s podaným návrhom navrhovateľky, opierajúcim sa o rozhodnutie o striedavom užívaní spoločných nehnuteľností zo dňa 21.10.2023, ktoré je

založené na majoritnom princípe, právne záväznom aj pre konajúce súdy. Domnieva sa, že sudca založil svoje rozhodnutie na právnej interpretácii, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti a zákonnosti, ako aj na aplikácii právnych pojmov v inom ako zákonom stanovenom a právnomu mysleniu konsenzuálne akceptovanom význame. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadrila, keď si zásielku odvolacieho súdu obsahujúcu odvolanie a poučenie o možnosti vyjadriť sa k podanému odvolaniu neprevzala v odbernej lehote.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie vo výroku I., ako aj v závislom výroku II. o práve na náhradu trov konania podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Navrhovateľka podala odvolanie z dôvodov prezumovaných § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP.

6. Odvolací súd primárne zdôrazňuje, že pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP).

7. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ktoré boli vznesené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ/žalobca pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Neodkladné opatrenie je inštitútom dočasným a mimoriadnym. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti súdnej ochrany nad požiadavkou skutkových zistení, preto ani súd nevykonáva dokazovanie v takom rozsahu, ako pri rozhodovaní vo veci samej. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu, t. j. potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, resp. v prípade, že je daná obava ohrozenia prípadnej exekúcie. Predpokladmi pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia je toto prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami, b) tieto právne vzťahy vyžadujú úpravu, c) táto úprava je potrebná, d) neprimeraným spôsobom zasahujú do právnych vzťahov medzi stranami (strana nie je obmedzená spôsobom neprimeraným povahe veci) a e) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Nariadením neodkladného opatrenia nesmie dôjsť k nevyváženému zásahu do vzťahov strán. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti. Z toho dôvodu nie je potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré treba zistiť pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie, ale jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov strán sporu. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie plní predovšetkým zaisťovaciu funkciu, jeho cieľom je zabezpečiť

efektívnosť konania, resp. vytvoriť pokojný stav, aby sa navrhovateľ/žalobca mohol nerušene domáhať svojho práva.

10. Navrhovateľka v odvolaní primárne namietala, že prvostupňový súd porušil ust. § 220 ods. 2 CSP, pretože v odôvodnení uznesenia sa vôbec argumentačne nevysporiadal s navrhovaným výrokom I. podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10.1. Odvolací súd sa s uvedenou námietkou nestotožnil. Po oboznámení sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, keď uviedol rozhodujúci skutkový stav a primeraným spôsobom vysvetlil a vyčerpávajúco objasnil, z akých úvah vychádzal. V okolnostiach prejednávanej veci sa odvolací súd potom nestotožnil s námietkou navrhovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď dôvody zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, tak ako ich vymedzil súd prvej inštancie, sa nevzťahujú (nemožno ich obmedziť) výlučne na petit II. a III. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale aj na petit I. predmetného návrhu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na záver súdu prvej inštancie uvedený v bode 9. odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom súd prvej inštancie vyslovil záver, že navrhovateľka sa domáha neodkladnej úpravy „len“ užívacích vzťahov, pričom netvrdila a neosvedčila také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo nebezpečenstvo ujmy bezprostredne hroziacej jej záujmom. Z uvedeného je zjavné, z akého dôvodu súd prvej inštancie zamietol návrh

na nariadenie neodkladného opatrenia aj vo vzťahu k petitu I. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľke nič nebráni v tom, aby sa uvedeného nároku (vo vzťahu k petitu I.) domáhala žalobou v „štandardnom“ sporovom konaní.

11. Navrhovateľka súčasne namietala procesný postup súdu prvej inštancie, v dôsledku ktorého sa nezúčastnila výsluchu, ktorý bol nariadený na deň 22.01.2024 o 09:00 hod., na základe čoho mala byť znevýhodnená v procese posudzovania a rozhodovania vo veci samej a má za to, že uvedený nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spôsobil existenciu vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci z dôvodu neúplného zistenia skutkového stavu.

11.1 Uvedenú odvolaciu námietku posúdil odvolací súd ako čiastočne dôvodnú, keď má za to, že súd prvej inštancie vykonaním výsluchu odporkyne bez toho, aby mal riadne vykázané doručenie predvolania navrhovateľke na výsluch, nepostupoval v súlade s princípom rovnosti strán sporu, tak ako ho prezumuje čl. 6 Civilného sporového poriadku. V zhode s námietkou navrhovateľky odvolací súd zastáva názor, že v prípade, ak súd prvej inštancie považoval za potrebné pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vypočuť strany sporu (§ 329 ods. 1 CSP a contrario), mali byť o termíne výsluchu upovedomené obidve sporové strany, pričom v prípade časovej tiesne na vydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote prezumovanej § 328 ods. 2 CSP nemožno dodržanie uvedenej lehoty stavať nad princíp rovnosti strán sporu. V súvislosti s týmto dôvodne namietaným procesným postupom súdu prvej inštancie sa odvolací súd potom zaoberal otázkou, či tento postup vykazoval takú intenzitu porušenia procesných práv navrhovateľky, ktorá by relevantným spôsobom mala vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci. Pri posúdení uvedenej námietky odvolací súd vychádzal z toho, že na skutočnostiach zistených z výsluchu odporkyne súd prvej inštancie východiskovo nezažil svoje rozhodnutie. Odvolací súd pripúšťa, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí prihliadal na skutočnosť vyplývajúcu z výsluchu odporkyne, a to že má v predmetnom rodinnom dome svoje obydlie, avšak na uvedenú obranu odporkyne poukazuje navrhovateľka na prvej strane návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a teda jej uvedená skutočnosť bola známa už v čase podania predmetného návrhu. Súčasne pokiaľ súd prvej inštancie v rozhodnutí poukazoval na to, že odporkyňa má v dotknutom dome svoje obydlie (vychádzajúc z vyjadrenia odporkyne a výstupu z lustrácie odporkyne z RO SR), tak k tejto skutočnosti sa (napriek tomu, že v úvode svojho odvolania poprela všetky skutkové tvrdenia odporkyne) navrhovateľka (sčasti prinajmenšom nadnesene, keďže ako možné alternatívy na zabezpečenie bývania odporkyne uvádza napr. aj zákonného sudcu súdu prvej inštancie) vyjadrila v tom zmysle, že odporkyňa má viacero alternatív zabezpečenia bývania (z vyjadrenia navrhovateľky však nevyplýva, že by odporkyňa reálne disponovala právami, na základe ktorých by mala možnosť zabezpečiť si bývanie iným spôsobom, napr. mala k dispozícii inú nehnuteľnosť určenú na bývanie titulom vlastníctva alebo záväzkového vzťahu), a teda navrhovateľka skutočnosť, že odporkyňa v predmetnom rodinnom dome býva, ani účinne nepoprela. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že uvedený procesný postup súdu prvej inštancie nebol spôsobilý mať za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci (tak ako ho vymedzuje § 365 ods. 1 písm. d/ CSP), príp. porušenie práva na spravodlivý proces (tak ako ho vymedzuje § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), keď tak ako už bolo uvedené, navrhovateľka sa k výsluchu odporkyne vyjadrila v rámci podaného odvolania a ani jej námietky vo vzťahu k tomuto výsluchu, resp. skutkovým zisteniam vyplývajúcim z tohto výsluchu, nemali za následok odlišné skutkové a právne posúdenie skutočností rozhodných pre posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie a ani odvolacieho súdu.

12. Vo vzťahu k odvolacej námietke navrhovateľky prezumovanej § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd konštatuje nedôvodnosť tejto námietky, keď sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktoré potom nepovažuje za potrebné opakovať.

12.1 Na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že navrhovateľka sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia v predmetnej veci titulom realizácie jej rozhodnutia ako väčšinovej spoluvlastníčky dotknutých nehnuteľností (vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 4/6-iny z celku) zo dňa 21.10.2023 o hospodárení so spoločnými vecami, na základe ktorého určila, že ona bude oprávnená užívať spoločné nehnuteľnosti od 01.12.2023 do 30.11.2027, následne odporkyňa od 01.12.2027 do 30.11.2029, atď...

12.2 Odvolací súd v rámci právnoteoretických východísk poukazuje na to, že v prípade, ak o hospodárení so spoločnou vecou rozhodne väčšinový spoluvlastník, musia sa tomuto rozhodnutiu podriaďť menšínoví spoluvlastníci. Spoluvlastník, ktorý nesúhlasí s takým hospodárením so spoločnou vecou, ktoré určilo rozhodnutie spoluvlastníkov väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov (tzv. majoritný princíp), nemôže sa úspešne domáhať na súde rozhodnutia o inom hospodárení s touto vecou (toto právo má len vtedy, ak sa nedosiahne väčšina alebo dohoda spoluvlastníkov). Uvedené však nebráni tomu, aby platnosť rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka ako právneho úkonu bolo možné posúdiť podľa § 39 Občianskeho zákonníka z hľadiska jeho súladu s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

12.3 V prejednávanom spore je zrejmé, že medzi stranami dochádza ku kolízii dvoch základných práv, a to práva spoluvlastníka užívať vec v podielovom spoluvlastníctve s právom druhého spoluvlastníka na ochranu obydľia a súkromia. V danom prípade bolo potom potrebné pomerovať obidve práva a rozhodnúť, ktorému z nich je potrebné poskytnúť ochranu na úkor druhého. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že právu na ochranu obydľia a súkromia je v zásade potrebné dať prednosť pred právom spoluvlastníka na užívanie veci v podielovom spoluvlastníctve, keď navrhovateľka v spore ani len netvrdila, že by predmetný rodinný dom potrebovala na uspokojenie svojich bytových potrieb. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd potom stotožnil so závermi súdu prvej inštancie prezumovanými v bode 9. a 11. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Tak ako už súd prvej inštancie uviedol, navrhovateľka sa nariadením neodkladného opatrenia domáhala realizácie užívateľských práv k dotknutým nehnuteľnostiam, pričom odvolací súd napriek nepopierateľnému právu navrhovateľky ako majoritnej spoluvlastníčky dotknutých nehnuteľností realizovať svoje práva vyplývajúce zo spoluvlastníctva, nevzhliada urgentnú (neodkladnú) potrebu úpravy pomerov. Navrhovateľke nič nebráni (a ani nebránilo, keď sama poukazuje na to, že uvedený stav pretrváva už od roku 2019) domáhať sa dotknutých nárokov „riadnou“ žalobou, keď práve štandardné civilné sporové konanie umožňuje vo veci vykonať náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutkových skutočností a vyvodenie relevantných právnych záverov. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že neodkladné opatrenia sú vydávané na základe osvedčenia rozhodujúcich skutočností, a teda bez riadne vykonaného dokazovania, kedy postačuje, že rozhodujúce skutočnosti sa javia konajúcemu súdu ako pravdepodobné. To však neznamená, že záver o skutkovom stave, ktorý mal (príp. nemal) za osvedčený súd konajúci o neodkladnom opatrení, je pre súd konajúci vo veci samej záväzný, a že z tohto záveru musí súd konajúci vo veci samej vychádzať. V konaní vo veci samej sa vykonáva riadne dokazovanie a toto sa náležite posudzuje a skutočnosť v konaní o neodkladnom opatrení považovaná za pravdepodobnú, môže byť po vykonaní dokazovania považovaná za nepreukázanú, resp. naopak. Uvedené je potrebné vnímať v kontexte vyššie uvedených východísk a závažnosti prípadných následkov nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k odporkyne, keď vyhovie návrhu by vo vzťahu k nej malo za následok reálnu stratu obydľia, a to „iba“ na základe navrhovateľkou osvedčenej skutočnosti o existencii jej rozhodnutia o hospodárení so spoločnou vecou, čím by vo vzťahu k odporkyne došlo k vzniku len ťažko odstrániteľného následku. Odvolací súčasne nemohol vzhliadnuť potrebu dočasnej úpravy vzťahov medzi stranami ani z dôvodu navrhovateľkou

deklarovaného „masívneho“ obohacovania odporkyne z dôvodu neoprávneného bezplatného užívania podielu navrhovateľky, keď táto sama poukazuje na existenciu svojho nároku na primeranú náhradu za nadužívanie svojho spoluvlastníckeho podielu zo strany odporkyne, a teda (ak má za to, že jej vznikli tieto nároky) nič jej nebráni domáhať sa voči odporkyni tohto nároku aj za obdobie, na ktoré sa vzťahuje jej rozhodnutie o hospodárení so spoločnou vecou.

13. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd konštatujúc nedôvodnosť odvolania navrhovateľky napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., ako aj v závislom výroku II. o práve na náhradu trov konania, ktorý vo vzťahu k výroku vo veci samej vykazuje vecnú správnosť (keď vecná správnosť výroku II. nebola navrhovateľkou v odvolacom konaní osobitne vytýkaná), potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 CSP. Odporkyňa bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a vznikol jej tak nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré mu v súvislosti s odvolacím konaním vznikli (§ 255 ods. 1 CSP), a to v rozsahu 100 %. Odvolací súd však odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže jej preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy v odvolacom konaní nevznikli (odporkyňa nevykonala v odvolacom konaní žiadny procesný úkon). Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom v rozhodnej právnej úprave by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak, taký zmysel nemá, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (u jednej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva aj z uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)